

**Guy Cools. *Imaginative Bodies. Dialogues in Performance Practices.*
Amsterdam: Valiz, 2016, ISBN 978-9492-09-52-0-6**

Denisa BADEA, PhD
University of Arts, Târgu Mureș
denisabadea8@gmail.com

Guy Cools, critic de dans și dramaturg al diferitelor spectacole coregrafice contemporane propune în lucrarea *Imaginative Bodies. Dialogues in Performance Practices* un dialog cu artiști pe care i-a întâlnit în parcursul său profesional, volumul fiind, în același timp, o invitație la reflectare asupra mișcării și corporalității. Împreună cu artiști consacrați ai dansului, muzicii, sculpturii sau literaturii, autorul ne invită să cugetăm împreună asupra fenomenelor, fie exterioare fie intrinseci, care devin catalizatoare ale formei și consistenței corpului scenic.

Formula pe care o propune Cools creează de fapt un spațiu al interacțiunii între voci artistice diferite, inclusiv din domenii conexe dansului, evocând modelul dialogal socratic. Astfel, pe lângă coregrafi precum Akram Khan, Sidi Larbi Cherkaoui, Rosemary Butcher, Jonathan Burrows, Dana Caspersen, Jonzi D, Russell Maliphant, Alain Platel, Tim Etchells și Hofesh Shechter, autorul extinde câmpul de reflecție asupra corpului prin interviuarea unor creatorilor din alte arte, precum Antony Gormley (sculptor), Ruth Little (dramaturg și scriitoare), Michael Hulls (light designer), Piet Defraeye (critic de teatru), Matteo Fargio (compozitor), Lisa Maria Bowler (dramaturg) și Soweto Kinch (muzician). Cools completează aceste dialoguri despre corporalitate și despre ipostazele corporale imaginative cu referințe din filozofie, antropologie, medicină.

Volumul propune concepte și referințe prin care sunt abordate sintetic universul de creație și resursele pe care le explorează creatorii coregrafici. Spre exemplu, *Corpul mitic* constituie una dintre ipostazele corpului imaginat și materializat în creația lui Sidi Larbi Cherkaoui, coregraf belgian de origine marocană, care, prin creațiile sale, propune (re)crearea personajelor mitice prin corpul în mișcare. Referința teoretică a acestui concept se regăsește în lucrarea *Myth and the Body: A Colloquy with Joseph Campbell*, scrisă de Stanley Keleman, care susține ideea că fiecare mit are o puternică conexiune cu corpul, într-un mod cât se poate de visceral. Keleman afirmă că legătura între corp și mit este dată de trecerea corpului prin toate ipostazele existenței: naștere, moarte și riturile dintre ele, conectându-ne astfel la „originile somatice”.

Dialogul intitulat *Corpul bi-temporal* constituie o altă denotație care caracterizează, de această dată, creația lui Akram Khan. Raportarea coregrafului la corporalitate se realizează din perspectivă identitară, prin dubla apartenență culturală, respectiv cea engleză și cea indiană. Această oscilație sau chiar tensiune cauzată de permanenta negociere a poziției ca artist între două culturi devine identificabilă în spectacolele sale. Ast-

fel, Akram Khan este un coregraf-povestitor al unui corp contemporan, dar cu rădăcinile ancorate în trecut, oscilând continuu între tradiție și prezent, între limbajul dansul tradițional nord-indian *kathak* și cel contemporan. Guy Cools își justifică denumirea *corpului bi-temporal* prin referința la lucrarea filozofului francez Daniel Sibony *Le corp et sa danse*, care definește dansul ca o mișcare între un *corp-memorie* (care poartă cu sine rămășițe ale trecutului) și un *corp-prezent* (conectat la actualitate).

Corpul spațial surprinde relația dintre corp și spațiu pe baza *Poeticii spațiului* a lui Gaston Bachelard, relație reflectată în spectacolele lui Rosemary Butcher, prin raportul între o bidimensionalitate corporală surprinsă de o camera de filmat și corpul tridimensional aflat pe scenă.

Corpul poetic și *corpul luminos* devin mai departe concepte-suport care explică universul unor creatori precum Jonzi D și Soweto Kinch, pentru care, în spectacolele inspirate de hip-hop și jazz, dimensiunea poetică și cea politică nu intră în contradicție), sau colaborările între Russell Maliphant și light designer-ul Michael Hulls, care explorează relația organică dintre corpul aflat în mișcare și arta eclerajului.

Cititorul volumului are ocazia să descopere ca ipostaze creatoare și *corpul imaginativ* sau *corpul energetic* în dialogurile lui Guy Cools cu Tim Etchells sau cu sculptorul britanic Antony Gormley.

Precum într-o creație coregrafică, lucrarea lui Guy Cools ne așează în fața unui expozeu al efemerității, exprimat în dialoguri care surprind vivacitatea unei clipe. Fluid ca un dans, volumul traversează deopotrivă stări și idei despre corp care pot fi transformate, reiterate sau reinventate. Astfel, prin această formulă a dialogului și a interogației la care ne invită autorul, cuvântul dobândește plasticitate, fiind mai aproape de natura corpului în mișcare, iar corpul se substituie într-un mod tainic prin dans, cuvântului. Toate aceste interviuri surprind modalități diverse de creație, viziuni diferite asupra corporalității și asupra reprezentării corpului pe scenă, însă ceea ce este comun și revelator în creația acestor artiști constă în afirmarea neîncetată a faptului că dansul are capacitatea de a transforma corpul într-o „materie translucidă”, metaforă care își găsește frumusețea, forța și justetea între paginile acestei cărți.

REFERINȚE

- BACHELARD, Gaston, 2005. *Poetica spațiului*. [traducere de Irina Bădescu, prefață de Mircea Martin], București: Paralela 45.
- KELEMAN, Stanley, 1999. *Myth & the Body: A Colloquy with Joseph Campbell*. Center Press.
- SIBONY, Daniel, 2005. *Le corps et sa danse*. Points essais edition. Paris: Contemporary French Fiction.